

30.09.2020 r.

Przedwynikowy szacunek głównych ziemioplodów rolnych i ogrodniczych¹ w 2020 r.

Szacuje się, że zbiory zbóż ogółem będą o ok. 15% większe od ubiegłorocznych i wyniosą ok. 33,3 mln ton.

Rezultaty przedwynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych i ogrodniczych w 2020 r. przedstawiają się następująco:

- **zbiory zbóż ogółem ocenia się na 33,3 mln t, tj. o około 15% więcej od zbiorów ubiegłorocznych;**
- **produkcję zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi szacuje się na 28,9 mln t, tj. o około 15% więcej od uzyskanej w 2019 r.;**
- **zbiory rzepaku i rzepiku ocenia się na ok. 2,7 mln t, tj. o około 13% więcej od zbiorów ubiegłorocznych;**
- **zbiory ziemniaków (łącznie z produkcją w ogrodach przydomowych) szacuje się na ok. 8,9 mln t, tj. o około 38% więcej od zbiorów uzyskanych w roku ubiegłym;**
- **zbiory buraków cukrowych ocenia się na ok. 15,0 mln t, tj. o około 8% więcej od produkcji uzyskanej w 2019 r.;**
- **produkcję warzyw gruntowych ocenia się na blisko 4,0 mln t, tj. o ok. 4% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim;**
- **przewiduje się, że zbiory owoców z drzew wyniosą ponad 3,7 mln t, tj. o ok. 8% więcej od produkcji ubiegłorocznej;**
- **zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych szacuje się na niespełna 0,5 mln t, tj. o ok. 10% więcej od zbiorów 2019 r.**

Zboża

Wyjątkowo częste opady deszczu w czerwcu i lipcu zapewniły dobre uwilgotnienie gleby i miały korzystny wpływ na wypełnienie ziarna zbóż, zwiększając jednocześnie ich potencjał produkcyjny. Lokalnie w pierwszej dekadzie lipca rozpoczęto żniwa jęczmienia ozimego, a w drugiej dekadzie miesiąca obserwowano koszenie pojedynczych plantacji żyta. Prace żniwne powszechnie prowadzono w pierwszej i drugiej dekadzie sierpnia. Ciepła, słoneczna i na ogół bezdeszczowa pogoda w pierwszej połowie sierpnia sprzyjała przeprowadzaniu żniw. Do końca sierpnia na obszarze całego kraju zakończono żniwa zbóż ozimych i jarych.

Na podstawie prowadzonych szacunków, ocenia się, że powierzchnia uprawy zbóż ogółem w 2020 r. wyniosła około 7,9 mln ha, w tym powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi - około 7,2 mln ha, z tego:

- ✓ pszenicy około 2,5 mln ha,
- ✓ żyta około 1,0 mln ha,
- ✓ jęczmienia około 1,0 mln ha,
- ✓ owsa około 0,5 mln ha,
- ✓ pszenżyta około 1,3 mln ha,
- ✓ mieszanek zbożowych około 1,0 mln ha.

Szacuje się, że plony zbóż ogółem wyniosą ok. 42,3 dt/ha, tj. o 5,6 dt/ha (o 15%) więcej w porównaniu z ubiegłorocznymi, a plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosą 40,2 dt/ha, tj. w stosunku do ubiegłorocznych więcej o 5,0 dt/ha (o 14%).

¹ Informacja zawiera wyniki przedwynikowego szacunku plonów i zbiorów zbóż, rzepaku i rzepiku, ziemniaków, buraków cukrowych, warzyw gruntowych i owoców, a także II pokosu traw łąkowych opracowane na podstawie ekspertyz przeprowadzonych w sierpniu:

- ekspertyzy rzeczoznawców GUS (od szczebla gminnego) opracowane na podstawie lustracji pól, łąk i sadów,
 - wyniki sprawozdawczości gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek niemających osobowości prawnej,
 - do opracowania prognozy plonów zbóż ogółem, pszenicy ozimej oraz rzepaku i rzepiku ozimego wykorzystano także zdjęcia satelitarne Centrum Teledetekcji IGiK.

Produkcję zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi szacuje się na 28,9 mln t, tj. o około 15% więcej od uzyskanej w 2019 r.

Plony zbóż ozimych łącznie z ozimymi mieszankami zbożowymi oszacowano na 44,0 dt/ha, tj. o 4,7 dt/ha (o 12%) więcej od plonów z roku ubiegłego.

Plony zbóż jarych łącznie z jarymi mieszankami zbożowymi oszacowano na 34,1 dt/ha, tj. o 5,4 dt/ha (o 19%) więcej od plonów ubiegłorocznych.

Tabl. 1. Plony zbóż, rzepaku i rzepiku ogółem w latach 2010-2020

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^{a)}	2019 =100
	w decytonach z 1 ha							
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	35,1	36,7	37,5	40,0	32,3	35,2	40,2	114
pszenica ozima	45,7	47,6	47,2	51,1	43,0	46,4	50,6	109
pszenica jara	34,3	33,5	38,3	38,5	31,5	32,6	38,3	117
żyto	26,9	27,8	28,9	30,6	24,2	27,2	32,5	119
jęczmień ozimy	40,7	41,3	44,6	47,1	37,8	43,0	47,3	110
jęczmień jary	33,0	33,0	35,8	38,0	29,5	32,1	36,5	114
owies	26,4	26,5	28,4	29,8	23,5	24,9	30,7	123
pszenżyto ozime	35,2	36,3	37,1	40,4	32,8	35,9	41,7	116
pszenżyto jare	28,4	28,4	31,7	32,9	25,1	27,5	33,4	121
mieszanki zbożowe ozime	30,9	30,9	32,4	34,4	28,2	30,6	35,8	117
mieszanki zbożowe jare	30,5	27,2	29,8	32,2	25,0	26,2	32,2	123
rzepak i rzepik ogółem	23,6	28,5	26,8	29,5	26,1	27,1	31,6	117

a) Przedwiniowy szacunek plonów w 2020 r.

Tabl. 2. Zbiory zbóż, rzepaku i rzepiku ogółem w latach 2010-2020

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^{a)}	2019 =100
	w milionach ton							
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	25,1	24,7	25,3	27,8	22,8	25,1	28,9	115
pszenica ozima	8,5	9,9	9,0	10,0	8,3	9,5	10,2	107
pszenica jara	0,9	1,1	1,9	1,7	1,5	1,5	1,7	115
żyto	2,9	2,0	2,2	2,7	2,2	2,5	3,1	125
jęczmień ozimy	1,0	1,0	0,6	0,9	0,8	1,0	1,1	117
jęczmień jary	2,4	2,0	2,8	2,9	2,3	2,4	2,7	112
owies	1,5	1,2	1,4	1,5	1,2	1,2	1,6	129
pszenżyto ozime	4,2	4,7	4,5	4,7	3,6	4,1	4,7	113
pszenżyto jare	0,4	0,6	0,7	0,5	0,4	0,5	0,5	109
mieszanki zbożowe ozime	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3	144
mieszanki zbożowe jare	3,0	1,9	2,2	2,6	2,3	2,3	3,0	134
rzepak i rzepik ogółem	2,2	2,7	2,2	2,7	2,2	2,4	2,7	113

a) Przedwiniowy szacunek zbiorów w 2020 r.

Zbiory zbóż ogółem ocenia się na ok. 33,3 mln t, tj. o 4,3 mln t (o 15%) więcej w stosunku do zbiorów ubiegłorocznych.

Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi szacuje się na 28,9 mln t, tj. o 3,8 mln t (o 15%) więcej niż w roku 2019.

Zbiory zbóż ozimych łącznie z ozimymi mieszankami zbożowymi wyszacowano na 19,4 mln t, tj. o 2,1 mln t (o 12%) więcej w porównaniu z ubiegłorocznymi, a zbiory zbóż jarych łącznie z jarymi mieszankami zbożowymi wyszacowano na ok. 9,6 mln t, tj. o 1,7 mln t (o 21%) więcej w stosunku do zbiorów ubiegłorocznych.

Zbiory zbóż ozimych łącznie z ozimymi mieszankami zbożowymi wyszacowano na 19,4 mln t, tj. o 12% więcej niż w roku ubiegłym

Zbiory zbóż jarych łącznie z jarymi mieszankami zbożowymi wyszacowano na 9,6 mln t, tj. o 21% więcej niż w roku ubiegłym

Rzepak i rzepik

Dojrzewanie rzepaku i rzepiku na przeważającym obszarze kraju przebiegało w sprzyjających warunkach pogodowych. Żniwa rzepaku i rzepiku rozpoczęto w drugiej dekadzie lipca (nieco później niż przed rokiem), powszechnie prowadzono w trzeciej dekadzie miesiąca, a zakończono w pierwszej połowie sierpnia.

Ocenia się, że powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w bieżącym roku zmniejszyła się w porównaniu z ubiegłoroczną o około 3% i wyniosła około 0,9 mln ha. Zbiory rzepaku i rzepiku oszacowano na ok. 2,7 mln t, tj. o około 13% więcej od ubiegłorocznych.

Ziemniaki

Warunki wegetacji – od posadzenia do końca maja były niezbyt korzystne dla upraw ziemniaka. Występujące od początku czerwca na przeważającym obszarze kraju warunki pogodowe na ogół sprzyjają normalnemu plonowaniu odmian ziemniaka. Jednak z uwagi na nierównomierny rozkład opadów, różny poziom agrotechniki i warunki glebowe, stan plantacji jest różny. Plonowanie roślin ziemniaka będzie więc zróżnicowane regionalnie, a nawet lokalnie.

Powierzchnię uprawy ziemniaków szacuje się na ponad 0,3 mln ha. Ocenia się, że plony ziemniaków w bieżącym roku wyniosą 249 dt/ha i będą wyższe o ok. 16% od ubiegłorocznych. Zbiory ziemniaków szacuje się na ok. 8,9 mln t tj. więcej od zbiorów ubiegłorocznych o 38%.

Buraki cukrowe

Szacuje się, że powierzchnia uprawy buraków cukrowych będzie większa od ubiegłorocznej o ok. 4% i wyniesie ponad 0,2 mln ha. Warunki pogodowe w okresie wiosny nie sprzyjały wschodom i wzrostowi roślin buraka cukrowego, dopiero majowe opady deszczu zapoczątkowały intensywny wzrost roślin. Rośliny nadrobiły zaległości, tworząc obfite ulistnienie i szybko zwierając międzyrzędzia. W lipcu i sierpniu pogoda również sprzyjała dynamicznemu wzrostowi masy liściowej (w bieżącym sezonie wyjątkowo obfitej) i wzrostowi masy korzeni buraków cukrowych. Obecnie stan plantacji buraków cukrowych jest dobry (choć z uwagi na nierównomierny rozkład opadów, regionalnie zróżnicowany), lepszy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego i pozwala na szacowanie dość wysokich plonów. Wysokość plonów buraków cukrowych oszacowano wyżej od ubiegłorocznych o ok. 4% - na poziomie 600 dt/ha. Zbiory buraków cukrowych ocenia się na ok. 15,0 mln t tj. o 8% więcej od uzyskanych w 2019 r.

Siano łąkowe

Warunki wegetacji roślinności łąkowej po zbiorze pierwszego pokosu były dobre, chociaż regionalnie zróżnicowane. Temperatura powietrza sprzyjała intensywnemu wzrostowi roślinności łąkowej. Zaopatrzenie roślin w wodę w czerwcu i w lipcu było na ogół dobre, stąd plony i zbiory drugiego pokosu siana łąkowego były dość wysokie. Do zbioru drugiego pokosu siana łąkowego przystąpiono rejonami w drugiej połowie lipca, a lokalnie sianokosy z powodu opadów przeciągnęły się do końca sierpnia. Ocenia się, że siano drugiego pokosu było dobrej jakości i wysokiej wartości pokarmowej. Plony drugiego pokosu traw łąkowych w przeliczeniu na siano oceniono na około 17,8 dt/ha, natomiast zbiory z łąk trwałych (w przeliczeniu na siano) z drugiego pokosu wyniosły około 4,6 mln t.

Warzywa gruntowe

Z uwagi na niskie temperatury powietrza, a także przesuszenie wierzchniej warstwy gleby w okresie wiosny, sezon wegetacyjny dla warzyw gruntowych rozpoczął się nieco później niż w roku ubiegłym. Warunki wilgotnościowe poprawiły się dopiero w maju, ale panujące wtedy chłody ograniczały wzrost roślin. Bardzo chłodny maj nie sprzyjał wegetacji szczególnie pomidorów, a majowe przymrozki występujące lokalnie w rejonach uprawy tego gatunku spowodowały konieczność ponownych nasadzeń. Intensywne opady deszczu w czerwcu i lipcu przyczyniły się do przyrostu masy biologicznej warzyw zwłaszcza kapustnych, szacuje się wyższe plony tej grupy warzyw. Warunki pogodowe w tym czasie były mniej sprzyjające dla rozwoju warzyw ciepłolubnych, w tym pomidorów, papryki i ogórków gruntowych. Zaobserwowano na tych plantacjach porażenie chorobami pasożytniczymi i bakteryjnymi. Na obecnym etapie łączną produkcję warzyw gruntowych (wczesnych i późnych) szacuje się na niespełna 4,0 mln t, tj. na poziomie o blisko 4% wyższym w porównaniu do roku ubiegłego.

Zbiory rzepaku i rzepiku oszacowano na ok. 2,7 mln t, tj. o ok. 13% więcej od zbiorów uzyskanych w 2019 r.

Zbiory ziemniaków szacuje się na ok. 8,9 mln t tj. więcej od zbiorów ubiegłorocznych o 38%

Zbiory buraków cukrowych ocenia się na ok. 15,0 mln t tj. o 8% więcej od uzyskanych w 2019 r.

Zbiory z łąk trwałych II pokosu (w przeliczeniu na siano) wyniosły około 4,6 mln t, tj. więcej o ok. 34% od ubiegłorocznych

Produkcję warzyw gruntowych szacuje się obecnie na niespełna 4,0 mln t, tj. na poziomie blisko 4% wyższym w porównaniu do roku ubiegłego

Jednak o ostatecznej wysokości zbiorów warzyw, szczególnie odmian późnych zadecydują warunki dalszej wegetacji, w drugiej połowie września i w październiku. Biorąc pod uwagę aktualną sytuację, przewiduje się zwiększenie produkcji wszystkich podstawowych gatunków warzyw gruntowych w stosunku do poprzedniego sezonu z wyjątkiem produkcji pomidorów gruntowych i ogórków.

Tegoroczne zbiory kapusty ocenia się na ponad 0,9 mln t, a kalafiorów na nieco ponad 200 tys. t. Produkcję cebuli przewiduje się na poziomie ok. 580 tys. t. Zbiory marchwi oceniono na ponad 700 tys. t, natomiast produkcja buraków została oszacowana na ponad 300 tys. ton. Zbiory pomidorów przewiduje się w wysokości ok. 230 tys. t, a ogórków – ponad 215 tys. ton. Łączną produkcję pozostałych gatunków warzyw szacuje się na ok. 900 tys. ton. Ostateczna wysokość zbiorów będzie uzależniona jednak od dalszego przebiegu warunków pogodowych oraz występowania chorób i szkodników.

Owoce

Szacuje się, że zbiory owoców z drzew i krzewów owocowych wyniosą w tym roku ok. 4,2 mln ton, tj. o ok. 6% więcej od produkcji z roku poprzedniego. Uprawy sadownicze przetrzymały w tym roku bez większych strat. Natomiast wiosenne przymrozki w połączeniu ze znacznym przesuszeniem gleby występujące w czasie kwitnienia i zawiązywania owoców obniżyły plonowanie na wielu plantacjach drzew i krzewów owocowych. Majowe opady deszczu przerwały postępujący deficyt wody w uprawach sadowniczych, a w rejonach koncentracji produkcji owoców tzn. w województwie lubelskim i świętokrzyskim, w wyniku obfitych opadów odnotowano wręcz jej nadmiar. Od połowy lipca do połowy września nastąpiła znaczna poprawa pogody i warunków wegetacji, co miało dobry wpływ na plonowanie malin i borówki amerykańskiej.

Na obecnym etapie szacuje się spadek plonowania śliw (zbiór odmian późnych może wpłynąć na zmianę oszacowania produkcji tego gatunku), wiśni, czereśni, brzoskwiń i nektaryn oraz truskawek.

Produkcję owoców z drzew szacuje się obecnie na ponad 3,7 mln t, jednak utrzymanie tej prognozy będzie zależało od dalszego przebiegu warunków atmosferycznych.

Zbiory z sadów jabłoniowych zostały oszacowane na ok. 3,4 mln t (w porównaniu do produkcji roku poprzedniego jest to o ok. 10% więcej). Nowe plenne odmiany wchodzące do uprawy oraz wzrost powierzchni nawadnianych sadów wpływają na wielkość zbiorów. Produkcję gruszek w sadach szacuje się obecnie na ok. 67,5 tys. t, tj. na poziomie roku ubiegłego. Zbiory śliwek na obecnym etapie ocenia się na ponad 90 tys. t, tj. o ok. 5% mniej niż w poprzednim roku.

Produkcja wiśni została oszacowana na ponad 151 tys. t (tj. na poziomie nieco niższym aniżeli zbiory z roku poprzedniego), natomiast tegoroczne zbiory czereśni oceniono na ok. 40 tys. t. Szacuje się, że łączne zbiory pozostałych gatunków owoców z drzew (brzoskwiń, moreli i orzechów włoskich) będą także niższe o ok. 4% od produkcji z roku 2019 i wyniosą ok. 16 tys. ton. Produkcję owoców z krzewów owocowych w sadach i plantacji jagodowych oceniono wstępnie na ok. 0,5 mln t, tj. o blisko 10% więcej niż w roku poprzednim. Maliny w bieżącym sezonie zdecydowanie lepiej przetrzymały, jednak nie wszystkie odmiany. W przypadku nienawadnianych i słabo pielęgnowanych upraw malin, plony będą znacznie niższe od ubiegłorocznych. Obecna prognoza zbioru owoców tego gatunku wynosi ok. 122 tys. t., tj. o ok. 60% więcej niż wyjątkowo niskie zbiory ubiegłoroczne, a przebieg dotychczasowej pogody sprzyja zbiorom malin jesiennych.

Produkcję porzeczek ogółem (czarnych i kolorowych łącznie) oszacowano na nieco ponad 131 tys. t., tj. na poziomie o ok. 5% wyższym od produkcji roku poprzedniego. Zbiory porzeczek czarnych zostały ocenione na ponad 93 tys. ton, tj. o ok. 2% więcej niż w 2019 r.

Tegoroczną produkcję truskawek (łącznie z produkcją w ogrodach przydomowych) oszacowano na ponad 160 tys. t., tj. o ok. 9% mniej niż zbiory ubiegłoroczne. Występujące lokalnie przymrozki uszkodziły kwiaty. W wielu rejonach kraju opady deszczu wpłynęły na porażenie owoców szarą pleśnią.

Wiosenne przymrozki nie miały większego wpływu na plonowanie agrestu, a zbiory oceniono na ponad 10 tys. ton, tj. więcej w porównaniu z rokiem ubiegłym o ok. 9%.

Produkcja pozostałych owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach została oszacowana na ok. 99 tys. t., tj. o ponad 12% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim. Wzrost produkcji tej grupy upraw związany jest ze wzrostem między innymi produkcji borówki wysokiej o ok. 18%, co jest wynikiem sprzyjających warunków pogodowych oraz lepszego plonowania na plantacjach w pełni owocujących, a także wchodzenia w okres pełnego owocowania dużych areatów młodych plantacji.

Zbiory owoców z drzew w sadach są obecnie oceniane na ponad 3,7 mln t, tj. o ok. 8% więcej od produkcji z roku poprzedniego

Zbiory owoców z krzewów owocowych w sadach oraz plantacji jagodowych oceniono na ok. 0,5 mln t, tj. o ok. 10% więcej niż w roku poprzednim

Warunki agrometeorologiczne

W lipcu dojrzewały zboża ozime i jare. W pierwszej dekadzie lipca lokalnie rozpoczęto żniwa jęczmienia ozimego, a w drugiej dekadzie miesiąca lokalnie obserwowano koszenie pojedynczych plantacji rzepaku i rzepiku oraz żyta. Prace żniwne powszechnie prowadzono w pierwszej i drugiej dekadzie sierpnia. Ciepła, słoneczna i na ogół bezdeszczowa pogoda w pierwszej połowie miesiąca sprzyjała przeprowadzaniu żniw. W pierwszej połowie sierpnia zakończono zbiór rzepaku i rzepiku, a do końca miesiąca na obszarze całego kraju zakończono żniwa zbóż ozimych i jarych. Na polach prowadzono zabiegi poźniwne, wykonywano podorywki oraz orki przedsiewne, wysiewano poplony ścierniskowe. W drugiej połowie sierpnia rozpoczęto wykopki ziemniaków.

Tabl. 3. Temperatura powietrza i opady w okresie od jesieni 2019 r. do lata 2020 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Średnia krajowa temperatura powietrza		Średnie krajowe sumy opadów	
	°C	odchylenie od normy ^{a)}	mm	% normy ^{a)}
JESIEŃ ^{b)} 2019				
Wrzesień	14,2	1,2	69,8	124,9
Październik	10,6	2,3	35,6	79,3
Listopad	6,3	3,4	38,8	94,3
ZIMA ^{b)} 2019/2020				
Grudzień	3,2	3,3	36,2	89,1
Styczeń	2,1	3,7	29,7	85,5
Luty	4,0	4,7	58,2	199,3
WIOSNA ^{b)} 2020				
Marzec	4,5	1,7	25,0	66,1
Kwiecień	8,8	0,7	9,2	23,2
Maj	11,1	-2,3	76,8	117,2
LATO ^{b)} 2020				
Czerwiec	17,8	1,7	119,6	164,4
Lipiec	18,3	-0,1	54,5	64,3
Sierpień	19,9	2,1	76,9	109,5

a) Jako normę IMiGW przyjmuje od 2002 r. do końca 2019 r. średnie z lat 1971-2000. Od stycznia 2020 r. jako normę IMiGW przyjmuje średnie z lat 1981-2010.

b) Średnie miesięczne /obliczenia GUS na podstawie danych IMiGW/.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Rolnictwa
Dyrektor Artur Łączyński
Tel: 22 608 34 12

Rzeczposzechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Użytkowanie gruntów i powierzchnia zasiewów w 2019 roku](#)

[Produkcja upraw rolnych i ogrodnich w 2019](#)

Temat dostępny w bazach danych

[BDL: Powierzchnia zasiewów](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Powierzchnia upraw](#)